

# Finansklagenemnda Skade

## Avgjørelse FinKN 2023-198

21.3.2023

Gjensidige Forsikring ASA

### Ansvar

Ansvar for regnskapsfører – uaktsom utførelse av oppdrag? – foreldet?

Sikrede inngikk 24.10.18 oppdragsavtale med klager om regnskapsførsel for klagers selskap med tilbakevirkende kraft til 2012. Klager fremholdt at sikrede også tok på seg ansvaret for å føre regnskap for klagers virksomhet for regnskapsåret 2011. Klager la ned sin virksomhet i 2019. Ved gjennomgang av tidligere regnskapsår anførte at klager, at han som en følge av at sikrede ikke utarbeidet regnskap for 2011, mistet muligheten til å føre et framførbart underskudd for dette regnskapsåret, i stedet for å bli skjønnsignet til null. Klager anførte å ha lidd et tap som følge av sikredes håndtering av klagers regnskap for 2011 og krevde tapet dekket under sikredes profesjonsansvarsforsikring i foretaket. Foretaket avviste kravet på flere grunnlag. Nemnda kom til at saken måtte avvises av bevismessige hensyn.

---

### Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning under ansvarsforsikringen til regnskapsfører M. (sikrede).

Sikredes forsikring har følgende vilkår:

Ansvarsforsikring

Dekkes

Formuesansvar

(...)

Hvilket ansvar dekkes

Erstatningsansvar for formuesskade når

Skaden er skjedd under utøvelsen av den virksomhet som er angitt i forsikringsbeviset

Sikrede er erstatningsansvarlig i henhold til gjeldende rett og

Skriftlig erstatningskrav blir fremsatt mot sikrede eller Gjensidige i forsikringsperioden (claims made prinsippet)

(...)

Sikrede var regnskapsfører for klagers virksomhet R.

Sikrede inngikk oppdragsavtale med klager 24.10.18, med tilbakevirkende kraft til 2012.

Videre er det opplyst at foreliggende e-postkorrespondanse fra 4.–5.12.10 bekrefter interesse for samarbeid mellom partene, og at den første fakturaen til én av klagers daværende kunder er utarbeidet av sikrede 14.3.11. Klager anfører at det er uomtvistet at sikrede hadde tatt på seg ansvaret for klagers regnskap også for regnskapsåret 2011, og at dette ikke er bestridt av sikrede.

Klager valgte å legge ned sin virksomhet i 2019. I 2020 ryddet klager i egen drift for å kunne avvikle foretaket. I denne forbindelse gikk klager gjennom regnskapene for 2018 og 2019 og avdekket

store mengder varekjøpsfakturaer som ikke var bokført. Fakturaene var medtatt i grunnlaget for fradragsberettiget mva., men ikke bokført, noe som medførte en vesentlig endring i skattbar inntekt i 2019.

I lys av oppdagelsen foretok klager deretter en gjennomgang av regnskapene for bakenforliggende regnskapsår, for å vurdere kvaliteten på det arbeidet som var utført av sikrede. For regnskapsåret 2011 anfører klager at han gikk glipp av muligheten til å føre et framførbart underskudd for regnskapsåret 2011 som følge av at regnskapsfører ikke utarbeidet regnskap.

I mars 2012, etter at termin 6-2011 er innlevert sender regnskapsfører (sikrede) et estimat til (klagers) bank der han anslår at resultatet av virksomheten for 2011 blir et overskudd på 589`. Dette er det første regnskapet (klager) ser for 2011. Han forutsetter at dette bygger på et tilnærmet ferdig bokført regnskap, siden regnskapsfører bare tar forbehold om at det gjenstår noen avstemminger knyttet til 2010.

Skattemeldingen for 2011 blir ikke innlevert innen fristen. Som følge av dette blir (klager) skjønnslignet. Skjønnsligningen blir fastsatt til kr. 0. Dette indikerer at skattemyndighetene forutsetter at det er et underskudd i selskapet, men for å få godkjent et framførbart underskudd må skatteyder selv dokumentere dette gjennom å sende inn en klage og en ny skattemelding. Dette blir (klager) ikke informert om.

(...)

For perioden 2012-2017 indikerte ikke de overordnede analysene vesentlige avvik, men da han kom til 2011 hang ingenting sammen lenger. Regnskapsutskriften viste fradragsberettigede kostnader på ca. 7,250 mill, mens terminoppgavene hadde kostnader på 9,7 mill.

På bakgrunn av ovennevnte kontaktet klager sikrede for å få en forklaring fra sikrede på hvorfor skjønnsligning til null ble framlagt som et alternativ i 2011 når materialet sikrede satt på, ifølge klager, indikerer et underskudd. Ifølge klager fastholdt sikrede frem til 14.10.21 at det forelå et regnskap med overskudd på kr 500 000, men at sikrede ikke hadde klart å finne det fram. Klager har videre forklart at sikrede etter denne dato innrømmer at klager har rett i at det ved bruk av terminoppgavene indikeres et underskudd.

Det ble avholdt et møte mellom klager og sikrede 14.10.21. Etter møtet ble det skrevet et notat referat fra klager v/fullmektig.

Klager varsler sikrede muntlig, den 14.10.21, at han kom til å søke erstatning for mangelfullt utført oppdrag.

Klager tok ut forliksklage mot sikrede 13.12.21. Det ble nedlagt påstand om at sikrede dømmes til å betale erstatning for mangelfulle regnskapstjenester på kr 1 238 366, med tillegg av sakskostnader knyttet til behandlingen i forliksrådet.

Forliksrådet innstilte saken 17.3.22.

På vegne av klager ble det deretter sendt prosessvarsel til sikrede den 31.3.22.

Prosessvarselet ble videresendt foretaket idet sikrede meldte saken inn under ansvarsforsikringen i foretaket.

Foretaket avslo krav i saken 1.9.22.

Klager anfører i det vesentlige at sikrede har opptrådt ansvarsbetingende uaktsomt i forbindelse med vedkommende sin bistand ved innlevering av klagers regnskap for regnskapsåret 2011.

Som følge av at skattemelding for regnskapsåret 2011 ikke ble levert innen fristen, ble klagers virksomhet skjønnslignet. Skjønnsligningen ble fastsatt til null. Klager fremholder at dette indikerer at skattemyndighetene forutsetter at det er underskudd i foretaket, men for å få godkjent et framførbart underskudd, må skatteyder selv dokumentere dette gjennom å sende inn en klage og en ny skattemelding. Klager anfører at sikrede ikke informerte han om dette.

Ved etterfølgende gjennomgang av den informasjon som klager sitter på for regnskapsåret, fremkommer det, ifølge klager, at det for regnskapsåret 2011 var en omsetning i foretaket på kr 8 mill. og fradragsberettigede kostnader på kr 9,7 mill. Når en tar hensyn til lønnskostnader, lagerbygging og merverdiavgiftsfrie kostnader, ender en ifølge klager med et underskudd på kr 1,7 mill. i 2011.

Basert på ovennevnte anfører klager at sikrede har brutt så vel det ulovfestede uaktsomhetsansvar for profesjonsutøvere og flere sentrale bestemmelser i Standard for god regnskapsførerskikk.

Klager anfører at sikrede burde forstått at det var et underskudd i virksomheten i 2011. Klager var opptatt av å følge med på mva.-regnskapet, men hadde ikke kompetanse på finansregnskapet. Som en følge av dette støttet han seg til sikrede sin rådgivning.

Klager anfører videre at avviket mellom mva.-regnskapet og finansregnskapet ikke var klart for klager før han ble gjort oppmerksom på dette i mai 2021.

For så vidt gjelder foretakets anførsel om foreldelse, anfører klager at tilleggsfristen i foreldelsesloven (fl.) § 10 nr. 1 kommer til anvendelse i saken.

Klager bestrider foretakets anførsel om at saken må avvises fra behandling i Finansklagenemnda under henvisning til at saken ikke kan avgjøres på skriftlig materiale alene. Etter klagers syn vil saken alene kunne avgjøres basert på den foreliggende skriftlige dokumentasjon. I den grad sikrede ikke kan fremlegge skriftlig dokumentasjon, er dette vedkommende sin risiko.

*Forsikringsforetaket* anfører prinsipalt at krav i saken er foreldet, jf. fl. § 3 nr. 2, jf. § 2. Foretaket fremholder at det relevante tidspunkt for beregning av foreldelse i profesjonsansvarssaker er det tidspunkt når virkningen av tapet/rådgivningen viser seg, det vil si virkningstidspunktet av feilen, jf. HR-2019-2034-a, jf. avsnitt 44 og 53. Under henvisning til at klagers anførte tap skyldtes skjønnslingen i 2011, opptrådte virkningen av det anførte ansvarsbetingende forholdet objektivt sett allerede i ligningsåret 2012. Foretaket anfører at det ikke er grunnlag for å innrømme tilleggsfrist etter fl. § 10 nr. 1. Foretaket bemerker at bakgrunnen for tilleggsfristen er hensynet til fordringshaver som på tross av rimelig aktsomhet og rimelige undersøkelser mangler kunnskap. Foretaket anfører at disse forhold ikke gjør seg gjeldende i den foreliggende sak.

Subsidiært anfører foretaket at det verken foreligger ansvarsgrunnlag eller årsakssammenheng. Fra foretakets side anføres at erstatningskravet baseres på at sikrede har opptrådt erstatningsbetingende uaktsomt i 2011, og at bevisbildet i stor grad er påstander fra klager om et forhold som ligger langt tilbake i tid. Sikrede bestrider klagers beskrivelse av sakens faktum. Ifølge sikrede var det klager selv som ønsket å la skjønnslingen stå. Det anføres fra sikrede at klager hadde dårlig likviditet og ønsket å ta opp et større banklån. I denne forbindelse ønsket klager at regnskapet skulle fremstå med overskudd.

Foretaket anfører videre at klager ikke har sannsynliggjort at han er påført et økonomisk tap. Det fremsette krav bestrides fra foretakets side.

Foretaket anfører at saken ikke kan bli tilstrekkelig og forsvarlig belyst uten umiddelbar bevisføring for en domstol. Av den grunn bør saken avvises fra behandling i Finansklagenemnda. Foretaket hevder at det er uenighet om faktiske forhold i saken, og at avklaring av faktum fordrer muntlige forklaringer fra klager, sikrede, samt fra A. i virksomheten R.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig under sikredes ansvarsforsikring.

Nemnda mener denne saken reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d) hvoretter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom "saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet" og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f). Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes "der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevissspørsmål", jf. også FinKN 2017-408 og 2018-077.

Saken reiser en rekke faktiske bevissspørsmål knyttet både til spørsmålet om foreldelse, ansvarsgrunnlag og årsakssammenheng hvor partene har motstridende forklaringer. Nemnda har ikke regnskapsmessig kompetanse for å vurdere om det var underskudd i klagers virksomhet i 2011, og det er uklart for nemnda om sikrede forsto eller burde forstå dette. Partene har også motstridende forklaringer om klager ønsket at skjønnslingningen skulle bli stående. Disse spørsmålene bør belyses med muntlige forklaringer i en hovedforhandling.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Saken avvises.

*Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Heike Kristine Bentsen (næringsrepresentant).*